I

(Резолюции, препоръки и становища)

ПРЕПОРЪКИ

СЪВЕТ

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 20 септември 2016 година

за създаване на национални съвети по производителността

(2016/C 349/01)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 във връзка с член 121, параграф 2 и член 136 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) От 2000 г. се наблюдава съществено забавяне в потенциалния растеж в еврозоната и в Съюза като цяло. Низходящата тенденция в потенциалния растеж на производството се дължи най-вече на постоянния спад в приноса на общата факторна производителност. След 2008 г. икономическият растеж беше допълнително отслабен от спад в инвестициите. В перспектива икономическият растеж ще зависи в крайна сметка от увеличаването на производителността. Повишаването на производителността е многостранно предизвикателство, което изисква набор от балансирани политики, насочени по-специално към подпомагане на иновациите, повишаване на уменията, намаляване на липсата на гъвкавост на трудовите и продуктовите пазари, както и предоставяне на възможност за по-добро разпределение на ресурсите. Макар че има необходимост от подобряване на производителността и конкурентоспособността в Съюза, неотдавнашната криза показа, че държавите членки, чиято парична единица е еврото (наричани по-нататък „държавите членки от еврозоната“), са особено изложени на опасността от натрупване и внезапна проява на макроикономически дисбаланси, които може да се прехвърлят в други държави членки от еврозоната или извън нея. Поради липсата на гъвкави номинални валутни курсове те се нуждаят от подходящи механизми за приспособяване към специфичните за всяка държава сътресения. Измененията в производителността и конкурентоспособността са от значение както за натрупването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (напр. търговския дефицит, дефицита по текущата сметка и натрупаните вътрешни и външни дългове), така и за ефективното приспособяване към асиметричните сътресения. Изследването и анализът на политиките, които оказват влияние върху измененията в производителността и конкурентоспособността, следва да осигурят основа за привеждане на тези изменения в съответствие с целта за гладко функциониране на икономическия и паричен съюз.

(2) Настоящата препоръка се отправя към държавите членки от еврозоната, като държавите членки извън еврозоната се насърчават да определят или създадат подобни органи. На държавите членки извън еврозоната, които заявят намерението си да предприемат последващи действия по настоящата препоръка, следва да бъде разрешено да участват при равни условия във всички аспекти на сътрудничеството във връзка със съветите по производителността.

(3) Европейският семестър, по-конкретно процедурата при макроикономически дисбаланси, установена с Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета [1] и Регламент (ЕС) № 1174/2011 на Европейския парламент и на Съвета [2], осигурява рамка за интегрирана координация и наблюдение на икономическите политики. С цел насърчаване на напредъка в областта на структурните реформи тези съществуващи механизми следва да се ползват със силна национална ангажираност. Поради това изглежда обосновано осигуряването на независим анализ на национално равнище и засилването на политическия диалог в държавите членки.

[1] Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

[2] Регламент (ЕС) № 1174/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно принудителните мерки за коригиране на прекомерните макроикономически дисбаланси в еврозоната (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 8).

(4) Създаването на национални съвети по производителността, които да следят измененията и да захранват националния дебат в областта на производителността и конкурентоспособността, следва да спомогне за повишаването на ангажираността с необходимите политики и реформи на национално равнище и за осигуряването на повече знания, които да служат за основа на координацията на икономическите политики в Съюза. Тези съвети следва да анализират измененията в производителността и конкурентоспособността, включително по отношение на световните конкуренти, като вземат предвид националните особености и установените практики.

(5) Диагнозата и анализът на съветите по производителността обхващат понятията за производителност и конкурентоспособност в най-широк смисъл. Те следва да вземат предвид движещите сили и способстващите фактори за производителността и конкурентоспособността в дългосрочен план, включително иновациите, и способността за привличане на инвестиции, предприятия и човешки капитал, и да разглеждат разходните и неразходните фактори, които могат да повлияят върху цените и качеството на стоките и услугите, включително по отношение на световните конкуренти в краткосрочен план.

(6) Освен това независимият качествен икономически анализ на предизвикателствата пред политиките увеличава прозрачността в политическите дебати. Оценката на предизвикателствата пред политиките може да повиши осведомеността на всички заинтересовани страни. Това може да повлияе положително върху обществената подкрепа и ангажирането с необходимите реформи. Също така, ако и доколкото това е предвидено в националния им мандат, съветите по производителността ще могат да правят оценка на въздействието на вариантите на политиката, като посочват изрично компромисите в политиката.

(7) Съветите по производителността следва да притежават функционална автономност спрямо всеки публичен орган, който отговаря за разработването и прилагането на политиките в областта на производителността и конкурентоспособността в държавата членка или на европейско равнище. По-специално, те следва да могат да правят независими анализи в обхвата на своята работа. Макар да подлежи на национална свобода на преценка, съставът на съветите по производителността следва да се определя безпристрастно, т.е. да не изразява само или предимно мнението на определена група заинтересовани страни. Целта на тези изисквания за независимост и безпристрастност е да се гарантира, че съветите по производителността имат правомощието да правят експертни анализи в интерес на обществото.

(8) Характеристиките на съветите по производителността следва да отговарят изцяло на изискванията на член 152 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и следва да зачитат националната практика и националните институции за формиране на заплатите. В съответствие с член 28 от Хартата на основните права на Европейския съюз дейността на съветите по производителността следва да не засяга правото на работниците и работодателите или на съответните им организации да преговарят и да сключват колективни трудови договори на подходящите равнища или да предприемат колективни действия в съответствие с правото на Съюза и националното право и практики.

(9) Съветите по производителността следва да поддържат контакти със съветите по производителността на другите участващи държави членки с цел обмен на мнения и добри практики, като се отчита и по-широкото измерение на еврозоната и на Съюза. Комисията може да улесни обмена на мнения между съветите по производителността на всички участващи държави членки. Следва също така да има редовни обсъждания между съветите по производителността и Комитета за икономическа политика по въпроси, попадащи в неговата област на компетентност, с участието на експерти от неучастващи държави членки.

(10) Съветите по производителността следва да извършват постоянна дейност. Те следва да правят своите анализи публично достояние и да публикуват годишен доклад, който би могъл да бъде включван във вече съществуващ доклад. Независимите експертни мнения, осигурявани от съветите, в т.ч. чрез годишните доклади, могат да бъдат използвани от държавите членки и от Комисията в рамките на европейския семестър и процедурата при макроикономически дисбаланси.

(11) С оглед улесняване обмена на мнения на наднационално равнище във всяка държава членка следва да има един ясно определен съвет по производителността. Важно е да се надгражда върху съществуващите структури, за да се съхрани това, което вече работи, и да се сведат до минимум административните разходи. Когато е уместно, съветите по производителността биха могли да се създават въз основа на вече установена и уважавана национална структура, включително във връзка с участието и консултацията на заинтересованите страни. За да могат обаче да извършват дейността си по подходящ начин, съветите по производителността биха могли от своя страна да разчитат на различни отделни и съществуващи органи, при условие че направеният от тях анализ има също толкова високо качество.

(12) Настоящата препоръка не изменя възложените отговорности за европейския семестър, включително изготвянето и наблюдението на специфичните за всяка държава препоръки, нито прилагането на процедурата при макроикономически дисбаланси, установена с Регламент (ЕС) № 1176/2011,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

I. **Цели и приложно поле**

1. Целта на настоящата препоръка е да бъдат определени или създадени национални съвети по производителността, които да анализират развитието и политиките в областта на производителността и конкурентоспособността, като по пози начин допринасят за засилване на ангажираността и осъществяване на необходимите реформи на национално равнище и съответно за стимулиране на устойчивия икономически растеж и сближаването.

2. Адресати на настоящата препоръка са държавите членки от еврозоната. Държавите членки извън еврозоната се насърчават също да определят или да създадат подобни органи.

3. Настоящата препоръка следва да се прилага изцяло в съответствие с член 152 от ДФЕС и следва да зачита националните практики и националните институции за формиране на заплатите. Настоящата препоръка е съобразена с член 28 от Хартата на основните права на Европейския съюз и съответно не засяга правото на договаряне, сключване или прилагане на колективни договори или на предприемане на колективни действия в съответствие с националното право и практики.

II. **Съвети по производителността**

4. Всяка държава членка следва да има съвет по производителността, чиито задачи са:

   а) Диагноза и анализ на развитието в областта на производителността и конкурентоспособността в съответната държава членка. Анализът следва да отчита аспектите на еврозоната и на Съюза и да разглежда движещите сили и способстващите фактори за производителността и конкурентоспособността в дългосрочен план, включително иновациите, и способността за привличане на инвестиции, предприятия и човешки капитал, и да разглежда разходните и неразходните фактори, които могат да повлияят на цените и качеството на стоките и услугите, включително по отношение на световните конкуренти в краткосрочен план. Анализът следва да се основава на прозрачни и сравними показатели; и

   б) Независим анализ на предизвикателствата пред политиките в областта на производителността и конкурентоспособността и, ако и доколкото националният мандат на съвета го предвижда, оценка на въздействието на вариантите на политиката, като се посочват изрично компромисите в политиката.

5. Всяка държава членка следва да определи един съвет по производителността, който от своя страна може да разчита на различни съществуващи органи или да бъде съставен от такива.

6. Съветите по производителността следва да извършват постоянна дейност. Те следва да правят своите анализи публично достояние и да публикуват годишен отчет. Съветите по производителността следва да поддържат контакти със съветите по производителността на държавите членки извън еврозоната с цел обмен на мнения и най-добри практики и по целесъобразност да изготвят съвместни анализи, като отчитат и по-широкото измерение на еврозоната и Съюза. Комисията ще обменя редовно мнения с всички участници в съветите по производителността, включително по време на констативни мисии в държавите членки, и би могла да улеснява обмена на мнения между съветите по производителността.

III. **Характеристики на съветите по производителността**

7. Съветите по производителността следва да разполагат с функционална автономност спрямо всеки публичен орган, който отговаря за разработването и прилагането на политиките в областта на производителността и конкурентоспособността в държавата членка или на европейско равнище. За да изпълняват задачите, възложени с настоящата препоръка, те следва да бъдат подкрепени от национални нормативни разпоредби, които да им осигуряват висока степен на функционална автономност и отчетност, в т.ч.:

   а) капацитет за своевременно осведомяване на обществеността;

   б) процедури за назначаване на членове въз основа на техния опит и знания;

   в) подходящ достъп до информация за изпълнение на техния мандат.

8. Съветите по производителността следва да бъдат обективни, безпристрастни и напълно независими по отношение на анализа и съдържанието. Те могат да се допитват до съответни заинтересовани страни, но не бива да изразяват само или предимно становищата и интересите на определена група заинтересовани страни.

9. Съветите по производителността следва да имат способността да извършват икономически и статистически анализи с високо качество, включително които да бъдат признати от академичната общност. Анализът би могъл да бъде изготвен от съществуващи или отделни органи, стига да бъде със същото високо качество.

IV. **Връзки с европейския семестър**

10. Независимите експертни мнения, осигурявани от съветите, в т.ч. чрез годишните доклади, могат да бъдат използвани от държавите членки и от Комисията в рамките на европейския семестър и процедурата при макроикономически дисбаланси. Настоящата препоръка не изменя възложените отговорности за европейския семестър, включително изготвянето и наблюдението на специфичните за всяка държава препоръки, или прилагането на процедурата при макроикономически дисбаланси, установена с Регламент (ЕС) № 1176/2011.

V. **Отчетност и прозрачност**

11. По правило изготвените от съветите анализи следва да се публикуват.

VI. **Заключителни разпоредби**

12. Държавите членки от еврозоната се приканват да приложат принципите, изложени в настоящата препоръка, до 20 март 2018 г.

13. Комисията се приканва, до 20 март 2019 г., да изготви доклад за напредъка въз основа на съответната информация от държавите членки относно изпълнението и пригодността на настоящата препоръка, включително дали е необходимо да се приемат допълнителни разпоредби. Ако е уместно, докладът се придружава от предложение за адаптиране на настоящата препоръка.

Съставено в Брюксел на 20 септември 2016 година.

За Съвета

Председател

I. KORČOK